HÖGSKOLAN I BORÅS

Studiehandledarens roll i nyanländas lärande i skolan

The role of the learning mentor in school based education for newly arrived students

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: CSNL00
Version: 1.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2019-09-10
Gäller från: VT 2020

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogik (G1N), Svenska som andraspråk (G1N)
Utbildningsområde: Undervisning
Ämnesgrupp: Svenska som andraspråk
Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet.
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen behandlar de områden som studiehandledaren i grundskolan behöver för att kunna stödja elevers kunskapsutveckling på deras modersmål. Uppdraget studiehandledning på modersmålet utifrån Skolverkets definition belyses ur ett didaktiskt perspektiv. Olika arbetsformer för planering av elevernas språk- och kunskapsutveckling diskuteras. Kursen fokuserar på nyanländas lärande och tar upp både sociala och kognitiva aspekter på elevers språk- och kunskapsutveckling. Relationen mellan vardagsspråk, skolspråk och ämnesspråk belyses.
Framgångsrika metoder för ett språkutvecklande arbetssätt diskuteras utifrån begrepp som flerspråkighet, kodväxling och interkulturalitet. Vidare ges en orientering kring studieteknik och användbara digitala verktyg som kan stötta flerspråkiga elevers lärande. Kursen ger även en översikt över det svenska skolsystemet, dess kunskaps- och värdegrundsuppdrag och insyn i dess styrdokument. Skolsystem och studiekulturer diskuteras och jämförs. För högre måluppfyllelse för flerspråkiga elever diskuteras hur samarbetet med skolans lärare och personal kan genomföras.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse
1.1 Visa grundläggande kunskap om språk- och kunskapsutveckling
1.2 Visa förståelse för begrepp som modersmål, förstaspråk, flerspråkighet och interkulturalitet
1.3 Redogöra för relationen mellan vardagsspråk, skolspråk och ämnesspråk
1.4 Uppvisa kännedom om styrdokument och regelverk i svensk skola inklusive kunskaps- och värdegrundsuppdrag
1.5 Kontrastera svensk skoltradition, lärarkultur och kunskapssyn med andra kulturer
1.6 Redovisa olika metoder för språkutvecklande arbetssätt
1.7 Redogöra för olika faktorer som påverkar elevers inlärningsförmåga och föreslå didaktiska modeller och studieteknik som främjar elevers lärande

2. Färdighet och förmåga
2.1 Observera och analysera faktorer som kan påverka andraspråksinlärning och språkutveckling i skolan
2.2 Använda olika digitala verktyg som kan stötta flerspråkiga elevers lärande

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 Problematisera handledning i allmän betydelse och specifikt som studiehandledning
3.2 Reflektera utifrån studiehandledarrollen och kursens innehåll över hur studiehandledaren konkret kan stödja nyanländas lärande i grundskolan

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- föreläsningar
- seminarier
- workshops
- fältstudier i skolverksamhet
- handledning

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

(RE01) Språk och kunskapsutveckling
Muntlig och skriftlig redovisning
Lärandemål:1.1, 1.2, 1.3, 1.6, 2.1
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(RE02) Studiehandledning för nyanlända i praktiken
Muntlig och skriftlig redovisning
Lärandemål: 1.7, 2.2, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(IN01) Den svenska skolan och styrdokumenten
Skriftlig inlämning
Lärandemål: 1.4, 1.5
Högskolepoäng: 2,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är på svenska, men kan ersättas av översatt material i förekommande fall.

Andersson Brynja, Nina & Melchert, Roy (2010). *Nyanlända elevers utbildning: goda exempel från tio kommuner.* Stockholm: Sveriges kommuner och landsting (54 s)

Betygsskalan och betygen B och D, en handledning (2011). Stockholm: Skolverket (18 s)

Bigestans, Aina (2015). *Utmaningar och möjligheter för utländska lärare som återinträder i yrkeslivet i svensk skola.* Diss. Stockholm: Stockholms universitet, 2015 (valda delar, 15 s)

Christoffersen, Charlotte (2013). *Myter kring flerspråkighet som hindrar kunskapsutvecklingen i skolan.* Malmö: Pedagog Malmö, Malmö stad (2 s)

Gibbons, Pauline (2016). *Stärk språket, stärk lärandet: språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för och med andraspråkselever i klassrummet.* 4. uppl. Stockholm: Hallgren & Fallgren (utdrag 100 s)

Greppa flerspråkigheten: en resurs i lärande och undervisning (2018). Stockholm: Skolverket (158 s)

Information till rektorer och lärare om kartläggningsmaterialet och bedömning av nyanlända elevers kunskaper (2015). Stockholm: Skolverket (19 s)

Kästen Ebeling, Gilda & Otterup, Tore (red.) (2014). *En bra början: mottagande och introduktion av nyanlända elever.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (180 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2017. (2017). [Stockholm]: Skolverket (utdrag 50 s)

Nilsson Folke, Jenny (2015). Från inkluderande exkludering till exkluderande inkludering. I: Bunar, Nihad (ed). *Nyanlända och lärande – Mottagande och inkludering,* s.37-80. Stockholm: Natur och Kultur.

Planering och genomförande av undervisningen för grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan. (2011). Stockholm: Skolverket (utdrag 30 s)

Rosén, Jenny (2018). Bro eller krycka? Studiehandledning som pedagogisk praktik i svensk grundskola. I: Otterup, Tore och Gilda Kästen Ebeling (ed). *En god fortsättning. Nyanländas fortsatta väg i skola och samhälle,* s.181-195. Lund: Studentlitteratur.

Rosén, Jenny, Straszer, Blogarka, Wedin, Åsa (2017). Transspråkande i studiehandledning som pedagogisk praktik. *Lisetten* 1: 16-19.

Svanelid, Göran (2011). The Big 5, *Pedagogiska Magasinet,*

Studiehandledning på modersmålet: att stödja kunskapsutvecklingen hos flerspråkiga elever. (2015). Stockholm: Skolverket (57 s)

Skolinspektionen (2017). *Studiehandledning på modersmålet i årskurs 7-9.* Kvalitetsgranskning 2017 (29 s).

Skolverket (2018). *Skolverkets allmänna råd med kommentarer - Betyg och betygsättning.* Stockholm: Skolverket (47 s).

Skolverket (2016). *Skolverkets allmänna råd med kommentarer – Utbildning för nyanlända elever.* Stockholm: Skolverket (45 s).

Ytterligare artiklar kan tillkomma enligt lärares anvisningar (max 100 s)

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt